

Koninklijke PIT Pro Rege

JAARVERSLAG 2016

Inhoud:

1. Voorwoord	2
2. Projecten en Programma's	2
3. Voorlichting & Bewustwording	4
4. Fondsenwerving	5
5. Organisatie	6
6. Vooruitzicht	8
7. Jaarrekening	
7.1 Balans (na resultaatbestemming)	9
7.2 Winst en verlies (staat van baten en lasten)	10
7.3 Kasstroomoverzicht over 2016	11
7.4 Algemene toelichting	12
7.5 Toelichting balans	14
7.6 Toelichting baten en lasten	17
7.7 Begroting 2017	20
7.8 Samenstellingsverklaring	21

1 – Voorwoord

Het jaar 2016 was een cruciaal jaar voor Hulp voor Helden – stichting KPPR. In de afgelopen jaren daalden de inkomsten immers gestaag, terwijl de ambitie groter werd. Naast steun aan militaire tehuizen verbreedden we onze steun aan het welzijn van militairen op uitzending en aan specifieke welzijnsbehoeften van veteranen. Ook de intentie om op termijn uitsluitend fondsen te werven en geen programma's in eigen beheer uit te voeren, legde een nieuwe druk op de organisatie. Om te bezien of we in 2016 met deze iets andere insteek meer fondsen zouden kunnen werven werd dit jaar benoemd als transitiejaar. Daarbij was het uitgangspunt dat je moet investeren voordat je wat terug kan verdienen. De kost gaat voor de baat!

De grote vraag is natuurlijk of dat is gelukt. In dit verslag leest u dat we (nog) niet alle doelstellingen hebben gehaald die we nastreefden. Ook met het inschakelen van een marketing bureau is het niet gelukt nieuwe doelgroepen te interesseren. Wel is de uitstroom van trouwe donateurs enigszins vertraagd, al gaat de vergrijzing vanzelfsprekend door. Tegelijk mag de stichting ook delen in legaten van donateurs die overlijden.

Gelukkig hebben we dit jaar weer aanzienlijke bedragen kunnen besteden aan diverse welzijnsprojecten en -programma's die het leven van militairen en veteranen verlicht. Heel belangrijk daarbij is de steun die we bieden aan veteranen met PTSS, door middel van de specifiek getrainde hulphonden van stichting Hulphond Nederland. Daarnaast steunden we militaire tehuizen, veteranenontmoetingscentra en kleinere projecten zoals 'I can hike'. In dit verslag vindt u een nadere toelichting.

Tijdens het transitiejaar hebben we als bestuur alle activiteiten op de voet gevolgd. Daarbij zijn we tot de conclusie gekomen dat de doelstellingen van de stichting onverminderd relevant zijn. Ook in financieel opzicht is de stichting gezond en zou zelfstandig verder kunnen gaan. Maar het leek ons verstandiger een grotere partner te vinden waarmee de toekomst op langere termijn meer zekerheid biedt. Na rijp beraad zijn we daarover in gesprek gegaan met stichting Home-Base Support die de militaire tehuizen exploiteert. Sommigen zeggen misschien: "terug naar de basis dus." In zekere zin klopt dat, maar ook Home-Base Support heeft sinds 2008 wezenlijke veranderingen ondergaan. We kijken dan ook vol vertrouwen naar de toekomst.

2 – Projecten & Programma's

Onze projectactiviteiten in 2016 werden gekenmerkt door de transitie waar het bestuur in december 2015 toe besloot. Namelijk om op termijn geen welzijnsprojecten of -programma's meer in eigen beheer uit te voeren, maar andere organisaties te steunen die daarvan hun hoofdtaak hebben gemaakt. Samen met de consequenties van het nieuwe erkenningsstelsel voor fondsenwervende organisaties zorgde dit voor een heel nieuwe dynamiek. Niet alleen moesten we bepalen of projecten die we al jarenlang uitvoerden voldoende relevant waren in relatie tot de moderne krijgsmacht en huidige veteranenwereld, maar ook moesten we voor sommige projecten nieuwe 'uitvoerders en eigenaars' zoeken.

Daarnaast zochten we nieuwe projecten. Zowel omdat de welzijnsbehoeften van militairen en veteranen geleidelijk veranderen als om de interesse en steun van een jonger en gevarieerd segment donateurs te wekken. Tevens moesten we meetpunten gaan bepalen om het resultaat van projecten te kunnen vaststellen en deze als criteria verwerken in ons subsidiebeleid. Op al deze terreinen hebben we verkenningen uitgevoerd.

Hierbij een beknopt overzicht van de projecten en programma's die we in 2016 steunden. Financiële informatie is opgenomen in de jaarrekening.

Heldenpakket In 2016 werd dit pakket uitgereikt aan ruim 3.000 militairen en hun familie, kort voordat zij op missie gingen. Het bestond uit een postdoos en bevatte o.a. een correspondentieset 'Veldpost', een tweede postdoos en twee dagboekjes met notitieruimte voor de militair en voor zijn thuisfront. De reacties die we kregen vanuit het veld waren unaniem lovend. Zowel over het pakket als over deze blij van betrokkenheid vanuit de samenleving.

ECHOS Homes Ook dit jaar werd vanuit de stichting een bijdrage gegeven aan Home-Base Support t.b.v. de exploitatie van de 7 militaire tehuizen (ECHOS Homes) in Nederland en 1 in Duitsland, met als doel daarmee de welzijnsfunctie van deze faciliteiten voor militairen in actieve dienst te ondersteunen. De ECHOS Homes vervullen namelijk door hun locatie bij of op legerplaatsen alsook door hun 'huiskamer'-karakter een unieke mogelijk voor ontspanning, wat door de doelgroep zeer wordt gewaardeerd. Mede met het oog op uitbreiding van criteria in de nieuwe erkenningsregeling m.b.t. het benoemen van resultaat en effect van onze steun, is besloten dat Home-Base Support vanaf 2017 geen exploitatiesteun zal krijgen. Wel zullen we aanvragen in behandeling nemen voor financiële steun t.b.v. specifiek omschreven welzijnsactiviteiten, waarvan het resultaat en effect vast te stellen is.

Project Veteranenhond Sinds we in 2012 met dit project zijn gestart, heeft stichting Hulphond Nederland 22 PTSS-hulphonden getraind en geplaatst. In bijna alle gevallen heeft de plaatsing geleid tot een permanente verbetering van het welzijn van deze ernstig getraumatiseerde veteranen. Slechts in twee gevallen bleek dit niet mogelijk en ook daaruit werden conclusies getrokken waarmee het selectie- en trainingsproces verder is aangescherpt en verbeterd. In 2016 werden vanuit dit fonds vier nieuw geplaatste honden bekostigd, alsook een jaarlijkse bijdrage voor de nazorg van alle geplaatste Veteranenhonden en hun baasjes. In 2017 evalueren we dit project, een samenwerking met stichting Hulphond Nederland.

Veteranenontmoetingscentra (VOC) Faciliteiten voor ontmoeting en activiteiten van veteranen vervullen in toenemende mate een functie in het (verbeteren van het) welzijn van deze doelgroep. Wij steunden in 2016 opnieuw de groep van 15 VOC's, die zich verenigd hebben in een stichting en actief betrokken zijn in het zg. nuldelijns-ondersteuningsnetwerk voor veteranen. Zoals ook geldt voor Home-Base Support, zullen wij in 2017 geen steun meer geven voor de instandhouding van deze faciliteiten als zodanig, maar kunnen zij aanvragen indienen voor duidelijk omschreven welzijnsprojecten of -programma's die voldoen aan criteria m.b.t. het beoogd resultaat en effect.

WWNL - I can hike Nadat we in 2015 een succesvol 'terugkeerevenement' steunden dat werd georganiseerd door stichting Wounded Warriors Nederland, namelijk de fietstocht naar Sarajevo door veteranen die uitgezonden waren naar Bosnië, vroeg WWNL in 2016 onze steun voor een nieuw en soortgelijk evenement. Deze keer werd een relatief zware wandeltocht georganiseerd voor veteranen met PTSS, met als doel hen te activeren en te motiveren om hun grenzen te verleggen. Met totaal 14 deelnemers vertrok men in september 2016 naar Schotland, de meesten vergezeld van hun PTSS-hulphond of buddy-hond. Hoewel er natuurlijk nog geen lange-termijn resultaat vastgesteld kan worden, kunnen we constateren dat deze projecten op korte termijn een heel positief effect hebben op het welzijn van deze veteranen.

Groetenacties Schouderklop en Opsteker Jarenlang stimuleerde en faciliteerde onze stichting het sturen van bemoedigende groeten (ansichtkaarten, brieven, tekeningen, e.d.) aan militairen op missie. Noodgedwongen hebben we deze activiteit in de loop van 2016 beëindigd. Enerzijds omdat we in de toekomst geen uitvoerende rol ambiëren, maar ook omdat het steeds lastiger werd om voldoende groeten te verzamelen om aan een eenheid of missielocatie toe te sturen. Ook werd het steeds lastiger om deze post te distribueren, omdat Defensie steeds vaker relatief kleine en gespecialiseerde eenheden op missie stuurt.

Project Krijgsmachtbijbel Met donaties vanuit kerken en andere geormerkte donaties zijn in 2016 ca. 2.000 compacte bijbels beschikbaar gesteld aan de Dienst Protestants Geestelijke Verzorging bij Defensie. Het betrof een speciale krijgsmacht-editie van de 'Kort en Krachtig' Bijbel in gewone taal, waarin ook een informatief katern is opgenomen over christelijke feestdagen. Deze bijbels worden net als andere krijgsmachtbijbel-edities (NBV, HSV) uitgegeven aan militairen die daarom verzoeken.

Fonds Protestants Geestelijke Verzorging De fondsraad besloot uit het fonds op naam een bijdrage toe te kennen aan drie projecten, namelijk een tegemoetkoming voor deelnemers aan de jaarlijkse R.I.M.P. conferentie in Frankrijk, een bijdrage aan de krijgsmachtbijbel 'Kort & Krachtig' en aan het magazine 'Mens Blijven' ten behoeve van pastoraal werkers.

3 – Voorlichting & Bewustwording

Voorlichting is een belangrijk deel van het werk van onze stichting. Het is onderdeel van onze statutaire doelstelling én het is noodzakelijk om mensen bij ons werk te betrekken. Door middel van voorlichting maken we de samenleving bewust van de bijzondere positie van militairen en de specifieke welzijnsaspecten van militairen, van veteranen en van hun families. Tegelijk vragen we mensen en organisaties om onze welzijnsprojecten financieel te steunen.

Evenementen Medewerkers en vrijwilligers hebben ons werk bij de onderstaande evenementen onder de aandacht gebracht van het bredere publiek. Mede vanuit de intentie meer in te zetten op 'online' media, werd dit jaar selectief ingegaan op mogelijkheden om evenementen te bezoeken.

datum	plaats	evenement of doelgroep	activiteit
za 9 apr 2016	Assen	Drentse Veteranendag	voorlichting & promotie
za 25 jun 2016	Den Haag	Nationale Veteranendag	voorlichting & promotie
wo 21 t/m za 23 sep 2016	Naarden > Gorinchem	Walk 4 Veterans deelnemers en sponsors radioluisteraars en TV-kijkers	voorlichting & promotie gekoppeld aan sponsorwandeltocht
za 12 nov 2016	Huis ter Heide	NCOK ontmoetingsdag	voorlichting en promotie

Nieuwsbrief Donateurs en anderen die betrokken zijn bij de doelstelling en activiteiten van de stichting worden op de hoogte gehouden via de nieuwsbrief 'PIT Pro Rege Nieuws'. Deze werd in 2016 viermaal uitgegeven en per post aan gemiddeld 19.000 mensen verstuurd. Tevens distribueerden bijna 100 contactpersonen ruim 12.000 nieuwsbrieven in kleine aantallen (10 tot 50 stuks) over leestafels van bibliotheken, wachtkamers, kantines, ontmoetingscentra, in kerken en in andere soortgelijke locaties. Ook werden ze uitgereikt aan bezoekers van evenementen.

Magazine Als alternatief voor de speciale nieuwsbrief die we jaarlijks aan ca. 4.000 kerken en christelijke gemeenten sturen, hebben we deze doelgroep in oktober een magazine (36 pag.) gestuurd. Onder de titel 'Mens Blijven' attendeerden we de kerkleiding via verhalen en andere actuele informatie op specifieke welzijnsaspecten van militairen en veteranen en hun gezinnen en families. Tevens riepen we hen op om als kerkgemeenschap aandacht te geven aan deze mensen, zowel binnen hun gemeenschap als in de samenleving eromheen.

Overige gedrukte media Behalve d.m.v. de nieuwsbrief en het magazine gebruikten we ook folders, flyers en posters om mensen te informeren en op te roepen om onze doelstelling en activiteiten te steunen. In 2016 werd het aantal gedrukte folders teruggebracht naar twee modellen: een algemene folder over ons werk in brede zin en een specifieke voor project Veteranenhond. Flyers en posters gebruikten we bij de Nationale Veteranendag en de jaarlijkse sponsorwandeltocht Walk 4 Veterans.

Digitale media In mei 2016 werd per e-mail een digitale nieuwsbrief met donatieverzoek verstuurd naar een beperkt aantal ontvangers. We wilden daarmee ervaring opdoen en zien en hoe dit ontvangen zou worden. De response viel tegen. We beraden ons op een logisch vervolg op deze ontwikkeling.

Bewustwording In combinatie met informatieverstrekking via de websites hulpvoorhelden.nl en walk4veterans.nl en via de Facebook pagina's hebben we in 2016 opnieuw een redelijke groep mensen in de burgerbevolking bereikt en geattendeerd op de bijzondere positie en de specifieke welzijnsbehoeften van militairen, veteranen en hun thuisfront. Ondanks onze beperkte capaciteit en middelen vervullen we hierin in toenemende mate een unieke rol. Andere organisaties die eventueel over deze onderwerpen berichten, zoals vakbonden, zijn vrijwel uitsluitend gericht op militairen en veteranen en niet op de samenleving daaromheen.

4 – Fondsenwerving

N.a.v. beleidsaanpassingen waar het bestuur eind 2015 toe besloot, werd onze communicatie en fondsenwerving in 2016 verzorgd door een extern bureau. De opdracht was om, naast continuering van de ondersteuning vanuit bestaande segmenten, nieuwe doelgroepen te identificeren en te betrekken, zo mogelijk met gebruikmaking van eigentijdse communicatiemiddelen en methodieken. Het vinden en betrekken van nieuwe en jongere doelgroepen, zowel individuele donateurs als bedrijven, bleek lastiger dan gedacht. Uiteindelijk werd veel aandacht gegeven aan het optimaliseren van de communicatie aan het bestaande donateursbestand, met een aantoonbaar maar beperkt effect op het resultaat.

Donorsegmenten De stichting wordt primair gesteund door particuliere donateurs. Hoewel slechts een klein deel van hen structureel geeft d.m.v. een vaste toezegging of schenking, zijn ook de incidentele gevers zeer trouw. De meesten geven jaarlijks één of meerdere giften, meestal d.m.v. de acceptgiro's die ingesloten zijn bij de vier reguliere nieuwsbrief-mailingen. Onze voortdurende zorg is dat het particulier donorsegment door vergrijzing blijft krimpen, wat niet wordt gecompenseerd door aanwas vanuit jongere generaties. Wél zien we een geleidelijke toename van het gemiddeld bedrag dat we ontvangen uit legaten en nalatenschappen. Dit overstijgt inmiddels (gemiddeld) onze jaarlijkse inkomsten vanuit collecten en giften van kerken. Ook bij kerken is sprake van een trouwe groep die ons werk jaarlijks steunt, maar slechts weinig nieuwe kerken of gemeenten die dit doen. Verder zijn er een tiental – veelal kleinere – stichtingen en vermogensfondsen die jaarlijks een bijdrage geven aan onze activiteiten. De stichting ontvangt slechts één institutionele bijdrage, namelijk een jaarlijkse subsidie van Defensie voor de positieve bijdragen die we leveren aan het in stand houden van betrokkenheid met militairen vanuit de samenleving. (Voor bedragen: zie de jaarrekening.)

Campagnes Het onderstaande overzicht laat alle campagnes zien waar we gebruik maakten van acceptgiro's als betaalmiddel. ("a-b"= acceptgirobrief; "a-b+n" = acceptgirobrief en nieuwsbrief)

Campagne	drager	startdatum	bereik	doelgroep	bestemming
Mailing 2016-1	a-b+n	21 maart	17.469	donateurs	Algemeen
Voorjaarsmailing	a-b	06 mei	10.408	donateurs (selectie)	Project V-hond
Checkpoint 2016/5	a-folder	17 juni	60.000	veteranen	Project VOC's
Mailing 2016-2	a-b+n	21 juni	14.614	donateurs	Algemeen
Mailing 2016-3	a-b+n	07 oktober	12.549	donateurs	Algemeen
Mailing aan kerken	a-b	11 november	4.260	kerken	Algemeen
Mailing 2016-4	a-b+n	09 december	19.930	donateurs & predikanten	Algemeen

Naast donaties die voortvloeiden uit campagnes die wij initieerden, ontvingen we veel giften uit acties en initiatieven van donateurs. Vaak was dit naar aanleiding van jubilea of bijzondere gelegenheden, zoals de opening van een nieuw bedrijf of vestiging. Daarnaast zagen we een toenemend aantal mensen die zich dusdanig betrokken voelden bij ons werk, of bij een specifiek project, dat zij actie voerden binnen hun familie, vriendengroep of vereniging om vervolgens vaak honderden euro's bij te dragen aan het doel.

Walk 4 Veterans Een bijzondere campagne, die we in 2016 voor het derde jaar op rij organiseerden, was de sponsorwandeldierdaagse 'Walk 4 Veterans'. Van woensdag 20 t/m zaterdag 23 september konden wandelaars één of twee etappes van het Waterliniep pad lopen en zich laten sponsoren voor een van onze veteranenprojecten. De organisatie van de tocht en ondersteuning van de deelnemers werd grotendeels verzorgd door vrijwilligers. Inschrijven en sponsoren verliep probleemloos via een adequaat web-systeem. Via de website werd de actuele stand van de persoonlijke sponsoring getoond. Ondanks tegenvallende deelnemersaantallen, was de tocht opnieuw een succes. Uiteindelijk werd ruim € 5.000 opgehaald voor project Veteranenhond. Voor een volgende editie werden de lessen getrokken dat er meer menskracht nodig is om een groter aantal deelnemers te werven en dat we logistieke problemen kunnen voorkomen door in de toekomst voor rondwandelingen te kiezen.

5 – Organisatie

Raad van Advies. De organisatie dit jaar wordt gekenmerkt door veel veranderingen. Reeds in november 2015 is aan de Raad van Advies de vraag gesteld hoe zij zelf hun functioneren zagen in de toekomst. In hun vergadering van 27 mei 2016 besloot de Raad van Advies (bestuur vertegenwoordigd door 2 leden) het bestuur te adviseren haar op te heffen. Dat advies werd ingegeven door de gereduceerde omvang van KPPR, haar bredere doelstellingen en de wijzigingen in de krijgsmacht waardoor ook het aantal militaire tehuizen is afgenomen. Het bestuur heeft dit advies overgenomen in haar vergadering van 17 juni, formeel afscheid genomen in de vergadering van 2 december en de statuten aangepast.

Formatie bureau. In de formatie van het bureau traden ook wijzigingen op. De tegenvallende resultaten dwongen tot afslanking. In de loop van het jaar (1 juni resp. 1 augustus) werd afscheid genomen van twee medewerkers. Samen met HBS (de formele werkgever van beiden) is gezorgd voor een zodanige regeling dat de dames tot eind 2016 hun salaris al dan niet in de vorm van een transitievergoeding hebben ontvangen. Dit betekende dat alleen Jos Brouwer het gehele jaar fulltime voor KPPR heeft gewerkt. Conform de overeenkomst met HBS werd hij tot eind 2016 een aantal uren per week ondersteund door twee medewerkers van Home-Base Support. De overeenkomst met H-BS aangaande deze beide medewerkers is per 1 januari 2017 opgezegd. Gelukkig was er ook ondersteuning door enkele trouwe vrijwilligers. Daardoor hebben de primaire bureau functies niet geleden onder deze aderlating. Hoe verder in 2017 volgt hieronder. Op gebied van fondsenwerving is ondersteuning geleverd door een marketing bureau.

Bestuursamenstelling. Het bestuur zelf onderging geen wijzigingen. De voormalig directeur trad toe tot het bestuur per 1 januari en verzorgde de coördinatie tussen het marketing bureau en de aanwezige eigen functionarissen. Onderstaand het rooster van aftreden.

Naam	2016	2017	2018	2019	2020	2021
H. Morsink			h			
C.A. de Rijke				nh		
K.H. Ubels		qq				
J. Beumer-de Lange					h	
J. van der Aa				h		
C.H. Louwerse		afgetreden				

h=herkiesbaar; nh=niet herkiesbaar; qq= qualitate qua

NB. De heer Louwerse heeft per 1 januari 2017 zijn bestuurslidmaatschap opgezegd.

Bestuursactiviteit. Het bestuur heeft in 2016 in volledige samenstelling acht maal vergaderd. Daarnaast zijn er in kleinere samenstelling met tenminste drie bestuursleden aanwezig, vier extra voorbereidende vergaderingen geweest.

Bezoldiging bestuurders. Het bestuur ontvangt geen bezoldiging voor haar inzet, behoudens een kostenvergoeding voor gereden kilometers. Aan geen der bestuursleden werd een lening of voorschot verstrekt noch werden er garanties gegeven.

Resultaten extern bureau. De resultaten in voorgaande jaren hebben geleid tot het duiden van 2016 als een transitiejaar. De afslanking waartoe eind 2015 werd besloten, zou bijdragen aan terugdringen van kosten die niet direct bijdroegen aan de doelbestedingen. Een marketing bureau is in de arm genomen met de bedoeling nieuwe doelgroepen te werven en concrete stappen te zetten bij het inzetten van digitale media. Om dat te bereiken met de in 2016 nog niet afgenomen personeelslast is een negatieve begroting gehanteerd. Deze is gedurende het jaar intensief gemonitord. Als hierboven bij fondswerving vermeld is het resultaat niet hoopgevend. Door een verdere afname van het aantal giften en het uitblijven van nieuwe donateurs is de negatieve begroting nog overschreden. Er wordt voor het derde achtereenvolgende jaar verlies geleden. Dit kan niet verder doorgaan. Met het marketing bureau was een contract voor alleen het jaar 2016 afgesloten; dat werd niet verlengd.

Overwegingen bestuur. Het bestuur heeft indringende discussies gevoerd over welke weg te kiezen voor de toekomst. Daarbij is ook nadrukkelijk naar andere organisaties gekeken om te bezien of “samengaan” of “opgaan in” een optie was. De uiteindelijke conclusie is dat bij een grotere organisatie de identiteit teloor zou gaan en dat samengaan met kleinere organisaties geen verbeteringen zou opleveren. Duidelijk was ook dat er een grotere en krachtige organisatie met meer mensen een backbone zal kunnen vormen om KPPR te laten voortbestaan. Het bestuur heeft daarom besloten weer aansluiting te zoeken bij de organisatie van militaire tehuizen – Home-Base Support. Zij staan hier positief tegenover. De vorm waarin moeten we nog vaststellen. Is afhankelijk van diverse factoren; met name belastingtechnisch, erkenningsregeling, e.d. En marge van deze besluiten heeft het bestuur ook besloten het Fonds Protestants Geestelijke Verzorging over te dragen aan de Stichting Christelijke Hulp Militairen Overzee, zodra deze de ANBI-status heeft. De Fondsraad is het niet alleen eens met dit besluit maar heeft het zelfs voorgesteld.

Keurmerk. Zoals in 2015 reeds was aangekondigd, zouden alle keurmerken in 2016 opgaan in een nieuw erkenningsstelsel en een nieuwe certificerend orgaan. Het vaststellen van criteria en procedures duurde langer dan verwacht, maar na een toetsing kort na de zomer, ontvingen we in december het nieuwe certificaat ‘Erkend goed doel’ van het nieuwe CBF. Samen met alle andere erkende goede doelen zullen we niet alleen voldoen aan de ‘oude’ normen, maar via onze website en publicaties ook inzicht geven in de resultaten en effecten van de projecten die we steunen.

6 – Vooruitzicht

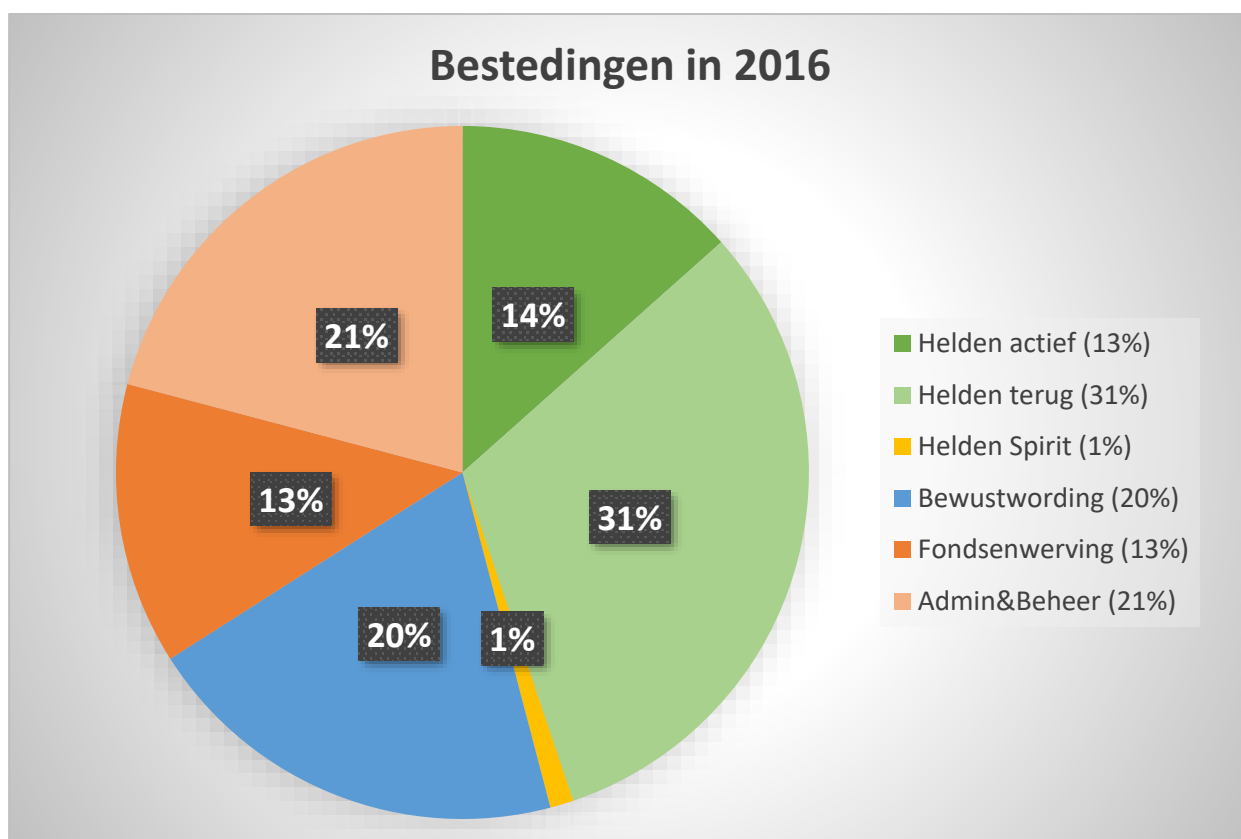
Korte termijn. In gesprekken met H-BS de bestuursvorm van de beide stichtingen vormgeven. De intentie is om dit in het eerste half jaar vast te stellen. In deze periode moet ook KPPR weer in een stabiele toestand komen. Dit betekent met behulp van bestaande donerende particulieren en instanties met minimale kosten weer positief draaien. Bestaande projecten en enkele kleine nieuwe projecten krijgen ondersteuning. Het idee is daarbij niet alleen de besteding van de subsidies over te laten aan de verkrijgende instanties, maar in voorkomende gevallen ook sturend en/of participierend op te treden. Op personeelsgebied zal de ene fulltime medewerker teruggaan naar 70% deeltijd en wordt verdere menskracht voor 30% geleverd door H-BS. De bedoeling is om aan het eind van het eerste kwartaal 2017 een parttime communicatie medewerker aan te stellen die zich vooral richt op het betrekken van nieuwe donateurs met behulp van digitale media en moderne methodieken.

Langere termijn. KPPR blijft zich richten op ondersteuning van militairen, veteranen en hun beider thuisfront. Die ondersteuning richt zich met name op projecten en minder of niet op ondersteuning in de exploitatie. In financiële zin wil KPPR bouwen aan een zodanige reserve dat zij bij teruglopende inkomsten één jaar lang toegezegde ondersteuning kunnen blijven leveren aan projecten en de organisatie hiervoor ook één jaar kunnen voortzetten.

7 JAARREKENING

Op de volgende pagina's vindt u de balans, de staat van baten en lasten, het kasstroomoverzicht, respectievelijke toelichtingen, de begroting 2017 en de samenstellingsverklaring van de accountant.

Hieronder een diagram dat inzicht geeft in de verhouding van de bestedingen van de stichting in 2016.

7.1 Balans na resultaatbestemming

(bedragen in euro's)

	2016	2015
	31 december 2016	31 december 2015
ACTIVA		
Vaste activa		
<i>Materiele vaste activa</i>		
○ Andere vaste bedrijfsmiddelen	689	3.571
Totaal materiele vaste activa	689	3.571
Vlottende activa		
○ Vooruitbetaalde kosten en overige vorderingen	31.906	38.369
○ Liquide middelen	612.523	702.152
Totaal vlottende activa	644.428	740.521
Totaal activa	645.117	744.092
PASSIVA		
Reserves en fondsen		
<i>Reserves</i>		
○ Continuïteitsreserve	79.207	155.034
○ Bestemmingsreserve	63.631	87.595
○ Overige reserve	39.056	12.268
	181.895	254.897
<i>Fondsen</i>		
○ Bestemmingsfonds PGV	452.787	466.893
Totaal reserves en fondsen	634.682	721.790
Kortlopende schulden		
Overige schulden en overlopende passiva	10.436	22.302
Totaal vlottende passiva	10.436	22.302
Totaal passiva	645.117	744.092

7.2 Staat van baten en lasten

(bedragen in euro's)

	werkelijk 2016	begroot 2016	werkelijk 2015
BATEN			
Baten uit fondsenwerving	396.634	430.433	481.414
Subsidies van overheden	15.000	15.000	30.000
Overige baten*	95	-	650
Som der baten	411.729	445.433	512.064
LASTEN			
Besteed aan doelstellingen			
o Helden actief	64.797	70.000	76.260
o Helden terug	151.505	135.000	220.886
o Helden spirit	5.265	20.865	104.550
o Bewustwording	99.354	33.750	
	320.921	259.615	401.696
Werving baten			
o Kosten fondsenwerving	63.428	85.500	101.081
Beheer en administratie			
Kosten beheer en admin.	100.814	135.951	90.188
Som der lasten	485.163	481.066	592.965
	-73.434	-35.633	-80.901
Rentebaten en lasten	432		2830
RESULTAAT	-73.002	-35.633	-78.071
Resultaatbestemming			
Toevoeging/onttrekking aan:			
o Continuïteitsreserve	-75.827	-	-26.773
o Bestemmingsreserve project Veteranenhond	-23.963	-	-
o Overige reserve	26.789	-35.633	-51.298
	-73.002	-35.633	-78.071
Besteding aan doelstellingen in relatie tot som der baten	78%	58%	78%
Kosten van fondsenwerving in relatie tot som der baten	16%	20%	21%

7.3 Kasstroom overzicht over 2016 opgesteld volgens de indirecte methode

(bedragen in euro's)	2016	2015
Resultaat	-73.002	-78.071
Materiele vaste activa		
- Investerings	-	-728
- Desinvesteringen	2.066	-
- Afschrijvingen	815	1.103
Veranderingen in operationele activa en passiva		
- Mutatie vorderingen	6.463	-21.120
- Mutatie kortlopende schulden	-11.866	-42.155
Kasstroom uit operationele activiteiten	-75.524	-140.971
Mutatie bestemmingsfonds	-14.105	-1.041
Mutatie bestemmingsreserve	-	36.950
Mutatie overige reserves	-	-
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	-	-
Mutatie liquide middelen	-89.629	-105.062

7.4 Algemene toelichting

Richtlijnen De jaarrekening is opgesteld conform de Richtlijn 650 Fondsenwervende instellingen.

Verslaggeving periode De jaarrekening is opgesteld uitgaande van een verslagperiode van een jaar. Het boekjaar valt samen met het kalenderjaar.

Vergelijkende cijfers De vergelijkende cijfers van het voorgaande boekjaar zijn, waar nodig, slechts qua rubricering voor vergelijkingsdoeleinden aangepast. Als gevolg van de introductie van een nieuw boekhoud-pakket gekoppeld aan een gewijzigde vorm van vastlegging van kosten en opbrengsten, teneinde een beter inzicht te verkrijgen in herkomst en besteding van middelen, is het niet mogelijk gebleken de vergelijkende cijfers van begroting en boekjaar 2015 overal te doen aansluiten. Uiteraard zijn de totalen van deze vergelijkende cijfers wel correct.

Waarderingsgrondslagen Voor zover niet anders is vermeld worden activa en passiva opgenomen tegen de nominale waarde. Baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben.

Materiële Vaste Activa De andere vaste bedrijfsmiddelen worden gewaardeerd tegen aanschafprijs (verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs). De afschrijvingen zijn berekend volgens de lineaire methode op basis van de geschatte economische levensduur. De gehanteerde afschrijvingspercentages zijn:

- Andere vaste bedrijfsmiddelen : 10% - 20%, o.b.v. verwachte economische levensduur
- Computerapparatuur : 33,3%

Vorderingen Worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Continuïteitsreserve De continuïteitsreserve wordt gevormd om gedurende een jaar te kunnen voldoen aan de verplichtingen die voortvloeien uit de overeenkomst van dienstverlening met de Stichting Home-Base Support. De verplichting uit voornoemde overeenkomst voor 2017 bedraagt 79.207.

Bestemmingsreserve In het jaar 2014 is een samenwerkingsverband tot stand gekomen tussen KPPR en de stichting Hulphond Nederland (HHN) met als doel het werven van fondsen ten behoeve van het introduceren, promoten en plaatsen van hulphonden door HHN, ter verbetering van het welzijn van veteranen die ernstig lijden onder gevolgen van hun inzet in militaire operaties. De voor dit doel geworven fondsen komen binnen op een bankrekening van KPPR. De kosten worden op declaratiebasis vergoed aan HHN, waarbij aangetekend wordt dat het totaal van de kosten nimmer het totaal van de opbrengsten mag overschrijden.

Bestemmingsfonds Het Bestemmingsfonds is gevormd uit middelen welke in 2013 zijn toegezegd en in dat jaar en in 2014 zijn ontvangen van de navolgende organisaties: Stichting PIT-fonds Hoofdvlottpredikant, Vereniging van Luchtmachtpredikanten en stichting Fonds Hoofdlegerpredikant. De taken en vermogensbestanddelen van voornoemde organisaties zijn overgedragen aan KPPR om de continuïteit van de onderscheiden fondsen in stand te houden. KPPR heeft daarbij de 'last' opgelegd gekregen om het vermogen in stand te houden c.q. aan te wenden ten behoeve van een in te stellen Fonds op Naam Protestants Geestelijke Verzorging (Fonds PGV), met het doel: het ondersteunen van het werk van krijgsmachtpredikanten en al hetgeen met het vorenstaande verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn.

Baten uit eigen fondsenwerving Baten uit eigen fondsenwerving betreffen giften en donaties van onder andere particulieren en kerken alsmede baten uit nalatenschappen. Giften en donaties worden verantwoord in het jaar waarin zij worden ontvangen. Nalatenschappen worden opgenomen in het jaar waarin de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Subsidies Subsidies van overheden worden ten gunste van de baten geboekt in het jaar waarop zij betrekking hebben.

Bestedingen aan de doelstelling De bestedingen aan de doelstellingen (c.q. projecten en programma's) worden opgesplitst naar de onderstaande doelstellingen. Deze indeling is afwijkend t.o.v. voorgaande jaren en wordt ingegeven doordat deze meer inzicht geeft in de aanwending van de geworven gelden.

- Welzijn Militairen op missie ('Helden Actief')
- Welzijn Veteranen ('Helden Terug')
- Geestelijk verzorging ('Helden Spirit') en
- Bewustwording.

Werving baten Onder de post werving baten worden de directe kosten met betrekking tot eigen fondsenwerving verantwoord.

Kosten beheer & administratie Hieronder worden de kosten met betrekking tot beheer verantwoord die niet worden toegerekend aan de doelstelling of de werving van baten.

Personeelskosten De Stichting Koninklijke PIT Pro Rege heeft geen betaalde medewerkers in dienst. Alle activiteiten die nodig zijn voor de ontwikkeling en continuïteit worden door middel van een 'samenwerkingsovereenkomst', een overeenkomst voor 'gemene rekening' en een 'detachings-overeenkomst' ingehuurd bij de Stichting Home-Base Support.

Kostentoerekening Personeelskostenverdeling als component uit de samenwerkingsovereenkomst met stichting Home-Base Support.

Verdeling personeelskosten	FTE	Bewust- wording	Fondsen- werving	Beheer en administratie	Detachering/ gem. rek. **
Hoofd Projecten en Beheer	1,00	50%	0%	50%	det./g.rek.
Medewerkster relatiebeheer	0,33	50%	50%	0%	det./g.rek.
Medewerkster giftenadministratie	0,40	0%	100%	0%	det./g.rek.
Bestuursondersteuning	0,08	0%	0%	100%	g.rek.
Administratie	0,13	0%	0%	100%	g.rek.
Totaal	1,94				

** op basis van detacheringsovereenkomst of toedeling kosten via overeenkomst kosten voor gemene rekening

Als gevolg van noodzakelijke bezuinigingen is de detacheringsovereenkomst per 29 februari 2016 beëindigd. Voor de medewerksters relatiebeheer en giftenadministratie is overeengekomen dat zij per einde jaar niet meer ten laste komen van KPPR. Dit geldt ook voor de medewerker die de administratie voert. Voor het Hoofd Projecten en Beheer is een ander functieprofiel opgesteld, waardoor deze functionaris zowel voor KPPR als voor H-BS werkzaam is. Als gevolg hiervan komen de kosten ten laste van de overeenkomst voor gemene rekening. Er zijn inmiddels nadere afspraken gemaakt in het kader van de samenwerking tussen KPPR en H-BS

De functie van algemeen directeur is per eind 2015 vervallen. Deze persoon is toegetreden tot het bestuur en bereid gevonden namens het bestuur in 2016 de functie van Coördinator te vervullen. Met ingang van 2017 is deze positie vervallen en functioneert de organisatie onder leiding van het bestuur.

Huisvestingskosten De huisvestingskosten worden doorbelast op basis van het aantal vierkante meters dat in beslag wordt genomen door de betreffende medewerkers die voor de stichting KPPR worden ingezet op basis van de samenwerkingsovereenkomst. Per 1 maart 2016 is, gezamenlijk met H-BS, nieuwe huisvesting betrokken. De kostenverdeling tussen beide organisaties is KPPR 1/3 en H-BS 2/3. Voor KPPR worden de kosten volledig toegerekend aan 'Beheer en Administratie'.

Organisatie kosten/algemene kosten De organisatie-, kantoor- en algemene kosten voortvloeiend uit de Overeenkomst kosten voor gemene rekening zijn volledig toegerekend aan 'Beheer en Administratie'.

Rente inkomsten en beleggingsresultaten Ontvangen en betaalde rente en resultaten op beleggingen worden toegerekend aan 'Beheer en administratie' en een deel aan het Bestemmingsfonds PGV.

7.5 Toelichting op de balans per 31 december 2016

(in euro's)	2016	2015
Vaste activa		
<i>Materiële vaste activa</i>		
Stand per 1 januari		
Aanschaffingswaarde	7.689	6.961
Cumulatieve afschrijvingen	- 4.118	- 3.015
Boekwaarde per 1 januari	3.571	3.946
Mutaties		
Investeringen	-	728
Desinvesteringen	- 5.737	-
Afschrijvingen	-815	-1.103
Afschrijving desinvesteringen	3.671	-
Saldo mutaties	- 2.882	- 375
Stand per 31 december		
Aanschaffingswaarde	1.952	7.689
Cumulatieve afschrijvingen	-1.262	- 4.118
Boekwaarde per 31 december	689	3.571
Vorderingen		
Nog te ontvangen rente	432	2.830
Legaten en nalatenschappen	5000	4.413
Rek.Crt. Home-Base Support	10.112	3.213
Vooruitbetaalde kosten	16.362	27.913
Totaal	31.906	38.369
Liquide middelen		
Banktegoeden	612.216	702.152
Kastegoed	308	-
Totaal liquide middelen	612.523	702.152

Nog te ontvangen rente De rente inkomsten zijn gegeneerd op tijdelijk overtollige gelden. Per einde boekjaar was het saldo van de ING spaarrekeningen: € 58.036. Apart van deze spaarrekeningen is het saldo van het bestemmingsfonds PGV opgenomen voor een bedrag van € 452.787.

Legaten en nalatenschappen Alleen de middels akte toegezegde legaten en nalatenschappen per balansdatum zijn opgenomen.

Rekening Courant Stichting Home-Base Support Vordering op de Stichting Home-Base Support.

Vooruitbetaalde kosten Dit betreft de kostentoe wijzing voor de installatie van een nieuw CRM pakket met ingang van juni 2016. Dit pakket functioneert al sinds april 2015, maar daarna zijn nog diverse kosten gemaakt voor noodzakelijke aanpassingen. De eenmalige kosten hiervoor worden over een periode van 36 maanden toegerekend aan het resultaat. Deze kosten worden gekwalificeerd als overlopende activa, omdat er niet direct sprake is van een bedrijfsmiddel. De termijn van 36 maanden is gebaseerd op de actualiteitstermijn van de in gebruik genomen software.

Alle **vorderingen** worden aangehouden als zijnde benodigd voor de bedrijfsvoering en voor directe aanwending in het kader van de doelstelling.

De **liquide middelen** zijn direct opvraagbaar en worden aangehouden als zijnde benodigd voor de bedrijfsvoering, als belegging en voor directe aanwending in het kader van de doelstelling.

Reserves en fondsen

	2016	2015
Continuïteits reserve		
Stand per 1 januari	155.034	181.807
Overboeking van/naar overige reserve	-75.827	-26.773
Stand per 31 december	79.207	155.034
Bestemmingsreserve		
Stand per 1 januari	87.595	50.645
Mutatie ten laste van project Veteranenhond	-23.963	36.950
Stand per 31 december	63.631	87.595
Overige reserves		
Stand per 1 januari	12.268	63.566
Overboeking van/naar continuïteits reserve	75.827	26.773
Overboeking bestemmingsreserve	23.963	-
Bij/af: resultaat boekjaar	-73.002	-78.071
Stand per 31 december	39.056	12.268

Bestemmingsfonds 'Fonds (op naam) Protestants Geestelijke Verzorging'

In overleg met Stichting PIT-Fonds Hoofdvlottpredikant, Stichting Fonds Hoofdlegerpredikant en Vereniging van Luchtmachtpredikanten is een schenkingsovereenkomst tot stand gekomen. Daarbij zijn de vermogens van voornoemde organisaties geschonken aan stichting Koninklijke PIT Pro Rege (KPPR) om de continuïteit van genoemde organisaties/fondsen in stand te houden. Hierbij wordt aan KPPR de 'last' opgelegd om het vermogen in stand te houden c.q. aan te wenden t.b.v. een door de begiftigde in te stellen 'Fonds (op naam) Protestants Geestelijke Verzorging' met het doel: het ondersteunen van het

werk van de krijgsmachtpredikanten en al hetgeen met het vorenstaande verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, onder meer:

- ontmoetingen tussen actief dienende en oud-krijgsmachtpredikanten;
- deelname aan cursussen en conferenties;
- middelen ten dienste aan het werk van de krijgsmachtpredikanten.

Verder is daarbij bepaald dat er een Fondsraad wordt opgericht die een beslissende stem heeft ten aanzien van de voordrachten van de bestedingen passend binnen de omschreven doelstelling.

Op basis van de schenkingsovereenkomsten zijn de volgende bedragen ingebracht (in euro's):

Stichting PIT-fonds Hoofd Vlootpredikant	64.380
Vereniging van Luchtmachtpredikanten	50.417
Stichting Fonds Hoofdlegerpredikant	329.922
Totaal	<u>444.719</u>

Vervolgens vonden de volgende mutaties plaats:

Mutaties voorgaande jaren in 2014	23.215	
Fonds PGV per 31 december 2014		467.934
Mutaties 2015	-1.041	
Saldo 31 december 2015		466.893

Mutaties 2016

Bijdrage R.I.M.P. conferentie	-2.376	
Krijgsmachtbijbel 'Kort & Krachtig'	-6.635	
Magazine 'Mens Blijven'	-5.000	
Bankkosten	-95	
	<u>-14.106</u>	
Saldo 31 december 2016		<u>452.787</u>

	2016	2015
Kortlopende schulden		
Crediteuren	376	6.501
Advertentie Perspectief	2.596	-
Coördinator	117	2.870
Bijdragen H-BS	-	3
Bankkosten/betalingsverkeer	2.004	1979
Accountantskosten	4.490	10.135
Overig	853	814
Totaal	<u>10.436</u>	<u>22.302</u>

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Op 15 februari 2012 zijn er drie overeenkomsten gesloten tussen de Stichting Koninklijke PIT Pro Rege (KPPR) en de Stichting Home-Base Support (HBS). In deze overeenkomsten zijn afspraken vastgelegd met betrekking tot het uitvoeren van beheersmatige beleidsvoorbereidende en uitvoerende taken van de Stichting KPPR. Met ingang van 1 maart 2016 zijn nieuwe afspraken met elkaar gemaakt, die zijn vastgelegd in een overeenkomst van dienstverlening.

Over de hoogte van de financiële vergoeding wordt jaarlijks door de partijen een afspraak gemaakt op basis van een door de Stichting HBS ingediend schriftelijk voorstel.

De directeurs functie, die op basis van een management overeenkomst werd ingevuld is per 1 januari 2016 vervallen. In plaats daarvan is de functie van coördinator ingesteld die ook op basis van een management overeenkomst is ingevuld. Deze functie is ook beëindigd per 1 januari 2017.

De Stichting KPPR heeft zelf geen medewerkers in dienst. De medewerkers worden 'ingehuurd' bij de Stichting HBS.

7.6 Toelichting op de Staat van baten en lasten

(in euro's)

Voor verdere toelichting bij onderstaande baten zie hoofdstuk 4 van dit verslag.

BATEN uit Fondsenwerving	Werkelijk 2016	Begroot 2016	Werkelijk 2015
Opbrengst particuliere campagnes	227.250	250.000	240.143
Extra mailing	12.605	20.000	-
Legaten en nalatenschappen	57.125	20.000	45.616
Donaties en collectes uit kerken	40.724	50.000	49.061
Opbrengst Fonds PGV	-	5.433	-
Donaties t.b.v. Veteranenhond	58.930	85.000	146.594
Totaal	396.634	430.433	481.414

Toelichting LASTEN

Voor verdere toelichting bij onderstaande lasten zie hoofdstuk 2 van dit verslag.

Helden actief <i>(welzijnsprojecten voor militairen)</i>	Werkelijk 2016	Begroot 2016	Werkelijk 2015
Bijdragen militaire tehuizen	40.000	40.000	60.000
Heldenpakket	21.081	30.000	15.725
Incidentele projecten	3.716	15.000	-
Thuisfront	-	-	535
Totaal	64.797	70.000	76.260

Financiële ondersteuning in de bedrijfsvoering van de Militaire Tehuizen in Nederland en Duitsland met als doel continuïteit in de dienstverlening aan militairen te waarborgen. Uitgangspunt is 8 tehuizen.

Helden terug <i>(welzijnsprojecten voor veteranen)</i>	Werkelijk 2016	Begroot 2016	Werkelijk 2015
Project 'I can hike' (WWNL)	5.000	-	-
Nuldelijnsondersteuning H-BS	34.000	34.000	34.751
Veteranenontmoetingscentra (VOC's)	27.036	16.000	37.451
Project Veteranenhond	80.126	85.000	146.594
Walk 4 Veterans	5.072	-	-
Witte Anjer	271	-	-
Publiciteit en communicatie	-	-	2.090
Totaal	151.505	135.000	220.886

Project 0-lijns ondersteuning betreft de bijdrage t.b.v. de coördinator bij HBS.

Het project Veteranenhond behelst alle kosten die ten behoeve van dat project zijn gemaakt waaronder de bijdrage voor 4 geplaatste honden (68.000) en bijdrage nazorg 15 geplaatste honden (7.500). Daarnaast zijn er kosten gemaakt t.b.v. een landelijke wervingscampagne. Omdat de uitgaven hoger waren dan de inkomsten is een bedrag van 23.963 onttrokken aan de bestemmingsreserve veteranenhond.

Helden spirit <i>(ondersteuning Protestants G.V.)</i>	Werkelijk 2016	Begroot 2016	Werkelijk 2015
Magazine 'Mens Blijven'	638	-	-
Krijgsmachtbijbel Kort & Krachtig	4.627	-	-
Projecten via Fonds PGV	-	10.865	-
Nieuwe projecten	-	10.000	-
Totaal	5.265	20.865	-

(Het overzicht toont de gerealiseerde kosten na aftrek van bijdragen van o.a. het Fonds PGV.)

Bewustwording <i>(en voorlichting samenleving)</i>	Werkelijk 2016	Begroot 2016	Werkelijk 2015
Publiciteit/drukkosten	29.240	17.750	29.925
Dienstverlening door H-BS	66.453	15.000	70.015
Advertentie Perspectief	2.596	-	-
Evenementen	363	1.000	81
Overige kosten	702	-	4.529
Totaal	99.354	33.750	104.550

De kosten ' Dienstverlening door H-BS ' vloeien voort uit de kosten van de gedetacheerde medewerkers (eindigend 1 maart 2016) en de kosten van medewerkers vallend onder de overeenkomst kosten voor gemene rekening (dienstverlening). Deze kosten zijn via een percentage doorbelast naar o.a. Bewustwording.

De 'publiciteitskosten' betreffen de vier reguliere mailingen van de KPPR-nieuwsbrief en de mailing aan kerken. In de vergelijkende cijfers waren deze kosten anders opgenomen. Als gevolg van gewijzigde inzichten zijn de gerealiseerde kosten in zijn totaliteit hier opgenomen.

Kosten fondsenwerving	Werkelijk 2016	Begroot 2016	Werkelijk 2015
Dienstverlening door H-BS	46.633	37.500	59.276
Productie acceptgirobrieven	9.331	14.000	13.939
Porti-vrachtkosten	-	16.000	-
Overige drukkosten	-	2.250	1.263
Promotie/Walk 4 Veterans	-	4.750	9.192
Marketing gerelateerde kosten	5.889	2.500	5.181
Organisatiekosten	-	2.000	2.559
Externe deskundigen	-	7.500	3.627
Lidmaatschappen en erkenning	1.575	1.000	-
Huisvestingskosten	-	-	5.187
Belactie i.v.m. naamsbekendheid	-	-	2.648
Overige kosten	-	2.000	-1.792
Totaal	63.428	85.500	101.081

Dienstverlening door H-BS zijn de kosten verbonden aan de door medewerkers van H-BS geleverde diensten, zowel salariskosten als direct toe te schrijven kosten, zoals reiskosten. Tevens zijn hier opgenomen de kosten van het extern ingehuurd marketingbureau. De huisvestingskosten vloeien voort uit de overeenkomst met H-BS en worden volledig toegerekend aan Kosten beheer en administratie.

Kosten Beheer & Administratie	Werkelijk 2016	Begroot 2016	Werkelijk 2015
Dienstverlening door H-BS	59.872	89.499	47.715
Huisvestingskosten	12.498	4.402	5.836
Organisatiekosten	2.400	3.500	1.181
Kosten bestuur	1.975	2.000	4.620
Accountantskosten	5.060	18.000	19.351
Kosten CRM systeem	7.146	11.550	-
Bijdragen/lidmaatschappen	-	-	495
Externe deskundigen	-	-	904
Bankkosten	4.896	3.500	5.336
Kosten ICT en telefonie	3.710	-	1.988
Verzekeringen	1.815	3.000	-
Afschrijvingskosten	529	-	529
Overige	913	500	55
Totaal	100.814	135.951	88.010

Dienstverlening door H-BS zijn de kosten verbonden aan de door medewerkers van H-BS geleverde diensten, zowel salariskosten als direct toe te schrijven kosten, zoals reiskosten.

De **huisvestingskosten** vloeien voort uit de afgesproken verdeling tussen KPPR en H-BS. In de begroting voor 2016 was slechts rekening gehouden met ca. 50% van de kosten. Tevens vallen hieronder de extern gehuurde opslag/archiefruimte.

Kosten Bestuur Dit betreffen de kosten van zowel vergaderingen van het Bestuur als van de Raad van Advies. Tevens de gedeclareerde reiskosten van de deelnemers. Daarnaast enkele kosten t.b.v. afscheid bestuursleden.

De **accountantskosten** zijn fors lager dan begroot, omdat aan de accountant voor 2016 een andere opdracht is verstrekt, namelijk een samenstelling opdracht in plaats van een controle opdracht. In het genoemde bedrag is inbegrepen de definitieve afrekening over 2015.

De kosten voor **verzekeringen** betreffen voornamelijk de Bestuurdersaansprakelijkheidsverzekering. Inmiddels is een andere verzekeraar bereid gevonden een goede dekking tegen een lagere prijs te verlenen. Dit komt echter pas in het volgende boekjaar tot uitdrukking.

7.7 Begroting 2017

(in euro's)

		2017
BATEN		
Baten uit eigen fondsenwerving	385.000	
Subsidies van overheden	15.000	
Overige baten	-	
Som der baten		<u>400.000</u>
LASTEN		
Doelbestedingen		
Bewustwording	48.000	
Projectsubsidies	209.000	
		257.000
Werving baten		
Kosten eigen fondsenwerving		38.000
Organisatie & Beheer		
Medewerkers	82.000	
Huisvesting	8.000	
Kantoor & Organisatie	10.000	
Financiële baten & lasten	5.000	
		105.000
Totaal		<u>400.000</u>

Deze begroting wordt aangepast zodra het beleid van de te nieuw te vormen organisatie is bepaald.

Samenstellingsverklaring van de accountant

Aan: Stichting Koninklijke PIT Pro Rege

De jaarrekening van Stichting Koninklijke PIT Pro Rege te Apeldoorn is door ons samengesteld op basis van de van u gekregen informatie. De jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2016 en de staat van baten en lasten over boekjaar 2016 met de daarbij horende toelichting. In deze toelichting is onder andere een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving opgenomen.

Deze samenstellingsopdracht is door ons uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder de voor accountants geldende Standaard 4410, "Samenstellingsopdrachten". Op grond van deze standaard wordt van ons verwacht dat wij u ondersteunen bij het opstellen en presenteren van de jaarrekening in overeenstemming met de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving Fondsenwervende Instellingen (RJ650). Wij hebben daarbij onze deskundigheid op het gebied van administratieve verwerking en financiële verslaggeving toegepast.

Bij een samenstellingsopdracht bent u er verantwoordelijk voor dat de informatie klopt en dat u ons alle relevante informatie aanlevert. Wij hebben onze werkzaamheden, in overeenstemming met de daarvoor geldende regelgeving, dan ook uitgevoerd vanuit de veronderstelling dat u aan deze verantwoordelijkheid heeft voldaan. Als slotstuk van onze werkzaamheden zijn wij door het lezen van de jaarrekening globaal nagegaan dat het beeld van de jaarrekening overeenkwam met onze kennis van Stichting Koninklijke PIT Pro Rege. Wij hebben geen controle- of beoordelingswerkzaamheden uitgevoerd die ons in staat stellen om een oordeel te geven of een conclusie te trekken met betrekking tot de getrouwheid van de jaarrekening.

Bij het uitvoeren van deze opdracht hebben wij ons gehouden aan de voor ons geldende relevante ethische voorschriften in de Verordening Gedrags- en Beroepsregels Accountants (VGBA). U en andere gebruikers van deze jaarrekening mogen er dan ook vanuit gaan dat wij de opdracht professioneel, vakbekwaam en zorgvuldig, integer en objectief hebben uitgevoerd en dat wij vertrouwelijk omgaan met de door u verstrekte gegevens.

Zwolle, 21 april 2017

PV Accountants B.V.

H. Pannen
Accountant-Administratieconsulent

17.V.002

Bezoekadres
Ceintuurbaan 26-e
8024 AA Zwolle

Postadres
Postbus 716
8000 AS Zwolle

(038) 422 23 41
info@pvacc.nl
www.pvacc.nl

IBAN NL38 INGB 0665 6515 54
KvK 05078802
Btw NL8146.04.535.B01